

Lietuvos Respublikos žemės ūkio
ministerijai

2021-01-06 Nr. 3

Kopija
Valstybinei augalininkystės tarnybai
prie Žemės ūkio ministerijos

Lietuvos Respublikos aplinkos
ministerijai

Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministerijai

DĖL AUGALŲ APSAUGOS PRODUKTŲ SAUGOJIMO, TIEKIMO RINKAI, NAUDOJIMO TAISYKLIŲ TAIKYMO

2020 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-799 pakeistos Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 3D-564 „Dėl Augalų apsaugos produktų saugojimo, tiekimo rinkai, naudojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau - taisyklės).

Šiais pakeitimais nustatomi laboratorijų, atliekančių augalų apsaugos produktų formuliacijos tyrimus, akreditavimo reikalavimai, reikalaujant naudoti pagal ISO 17025 akredituotus metodus veikliosios medžiagos, reikšmingų priemaišų, sinergistų ir koformulantų nustatymui ir fizikinių-cheminių savybių tyrimams. Laboratorijos, atitinkančios tokius reikalavimus, Lietuvoje nėra. Tokius tyrimus atliekančios LAMMC Agrocheminių tyrimų centro laboratorijos turima akreditacija pagal ISO 17025 neatitinka reikalavimų, nustatytų taisyklėmis.

Lietuvos augalų apsaugos asociacijos (toliau - asociacija) nariai kreipėsi į penkias Europos Sąjungos valstybių narių laboratorijas ir vieną JAV laboratoriją, turinčią padalinį Europoje. Nei viena iš šių laboratorijų negali atlikti tyrimų, atitinkančių Lietuvos institucijų nustatytus reikalavimus. Pvz., Danijos technologijos instituto laboratorija neturi akreditacijos metodams, skirtiems reikšmingoms priemaišoms nustatyti, o fizikinių-cheminių savybių tyrimams taiko lanksčią akreditavimo pagal ISO 17025 sritį.

Gamintojų laboratorijos atlieka gaminamų produktų formuliacijos tyrimus nuolat. Kiekvienai gamybos partijai prieš tiekiant į rinką atliekami tyrimai ir išduodamas kokybę patvirtinantis sertifikatas, tačiau gamintojo laboratorijos taiko kitokias nei ISO 17025 laboratorinių tyrimų kokybės užtikrinimo sistemas-akreditacijas, pvz. geros laboratorinės praktikos sistema arba kiti ISO standartai.

Siekdami išsiaiškinti, kaip 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 2017/625, įsigaliojusio 2019 m. gruodžio 14 d., nuostatas įgyvendina kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kreipėmės į kolegas iš kitų ES valstybių. Pagal 2020 m. gruodžio mėnesį asociacijos atliktą neoficialią apklausą ir surinktą informaciją teigiame, kad dauguma ES valstybių narių reikalauja akreditacijos pagal ISO 17025, tačiau fizikinių-cheminių savybių tyrimo metodams taiko lanksčią akreditavimo sritį, nereikalauja reikšmingas priemaišas, sinergistus ir koformuliantus tirti ISO 17025 akredituotais metodais. Graikija taiko lanksčią akreditavimo sritį veikliųjų medžiagų tyrimams, jei tyrimai atliekami pagal CIPAC (*Collaborative International Pesticides Analytical Council* – angl.) metodus. Tokių smulkmeniškų akreditacijos reikalavimų tyrimų metodams, kurie yra reikalaujami Lietuvoje, šiuo metu netaiko nei viena Europos Sąjungos valstybės narė.

Taisyklių projekto derinimo su visuomene metu, 2020 m. rugsėjo 4 d. asociacijos raštu Nr. 34 teikėme pastabas dėl akreditacijos reikalavimų, tačiau į jas nebuvo atsižvelgta.

Siekiant spręsti susidariusią situaciją (mūsų nuomone, tai yra “Sviesto sviestuoto” atvejis augalų apsaugoje – perdėtai smulkmeniškai įgyvendinami reikalavimai paralyžiuoja veiklą), prašome atšaukti taisyklių 52 ir 53 punktų pakeitimus, padarytus 2020 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-799 ir kartu su šios srities ekspertais ieškoti praktiškai įgyvendinamų sprendimų, kurie leistų neabejoti atliekamų laboratorinių tyrimų patikimumu ir kokybe.

PRIDEDAMA: laboratorijų sąrašas, į kurias buvo kreiptasi dėl augalų apsaugos produktų tyrimų, 1 lapas.

Direktorė

Zita Varanavičienė